

EMBARGO TOT 11 januari 2010, 10u30

**PERSBERICHT
(rapport januari 2010)**

In het kader van de externe kwaliteitszorg zijn de Vlaamse geografie- en geomaticaopleidingen in het voorjaar van 2009 bezocht door een commissie van experts. Deze visitatiecommissie heeft de kwaliteit van de bacheloropleiding Geografie (K.U.Leuven), de bacheloropleiding Geografie (VUB), de interuniversitaire masteropleiding Geografie/Geography (K.U.Leuven i.s.m. VUB), de bacheloropleiding Geografie en Geomatica (UGent), de masteropleiding Geografie (UGent) en de masteropleiding Geomatica en Landmeetkunde (UGent) grondig onderzocht. De visitatiecommissie brengt verslag uit over haar bevindingen in het eindrapport dat op 11 januari 2010 officieel aan de Vlaamse Interuniversitaire Raad wordt aangeboden.

Geografieonderwijs in Vlaanderen levert kwaliteit

De commissie is tevreden over het niveau en de oriëntatie van de Vlaamse geografie- en geomaticaopleidingen. De algemene doelstellingen van alle opleidingen geven aanleiding tot het beheersen van de vereiste algemene, wetenschappelijke en domeinspecifieke competenties. Tijdens de visitatie bleek bovendien dat het voor de betrokken opleidingen niet bij dergelijke ambities blijft. Het rapport van de commissie leert dat de opleidingsverantwoordelijken van alle gevisiteerde opleidingen blijf geven van een grote dosis motivatie en energie om alle ambities te implementeren in het programma. Ook de didactische kwaliteiten en de onderzoekdeskundigheid van het personeel, dat aan de verschillende opleidingen is verbonden, garanderen de goede kwaliteit van het geografie- en geomaticaonderwijs in Vlaanderen. Dit blijkt bovendien uit toereikende slaagpercentages die ook in verhouding staan met het niveau.

Eén van de meest opvallende vaststellingen, betreft de algemene positieve houding en acties ten aanzien van samenwerking over de verschillende betrokken universiteiten heen. De opleidingsverantwoordelijken hebben bijvoorbeeld duidelijk goed overlegd over de verdeling van de specialisaties. Vooral de interuniversitaire samenwerking tussen de K.U.Leuven en de VUB (op masterniveau) valt op. Ook de voortvarende, concrete aanpak rond dit initiatief kan door de visitatiecommissie alleen maar lovend onthaald worden. De masteropleidingen halen duidelijk profijt uit deze vruchtbare samenwerking. Zo creëert dit onder meer de mogelijkheid om een bredere waaier aan beschikbare expertise binnen het academisch personeel ter beschikking van de studenten te stellen. Bovendien kunnen op die manier ook de VUB-studenten profijt halen uit de uitzonderlijke verbetering van de materiële faciliteiten aan de K.U.Leuven, die volgens de commissie gezien kunnen worden als een internationaal voorbeeld. De visitatiecommissie heeft de opleidingen aangemoedigd om niet al te terughoudend te zijn ten aanzien van het exploreren van andere mogelijke synergiën.

Een andere opvallende sterkte die de visitatiecommissie in het Vlaamse geografie- en geomaticaonderwijs onmiddellijk opviel, was het integrerende karakter van de betrokken opleidingen. Er wordt overal geopteerd voor geïntegreerde opleidingen die een grondige vorming in zowel natuur- als sociale wetenschappen vereisen. De visitatiecommissie stelt vast dat deze profilering aan de Vlaamse opleidingen afwijkt van het profiel van de geografie in de meeste Westerse landen. De gevisiteerde opleidingen kozen hier echter bewust voor en de visitatiecommissie acht deze keuze goed onderbouwd en daardoor gerechtvaardigd.

Enkele belangrijke aandachtspunten

Naast haar algemene tevredenheid heeft de commissie uiteraard ook aandachtspunten en verbeteringsuggesties geformuleerd.

Een eerste algemene vaststelling, betreft de duidelijkheid van de doelstellingen en de onderwijsconcepten. Hier ziet de commissie voor de verschillende betrokken opleidingen nog ruimte ter verbetering. Verder kan ook de (op zich goede) keuze voor een integratieve insteek, over het algemeen duidelijk beargumenteerd worden op doelstellingsniveau en duidelijker geïmplementeerd worden in de programma's. Ondanks de integratieve opzet, ziet de commissie binnen de verschillende programma's toch nog een zeker gemis aan balans en samenhang.

Een ander belangrijk werkpunt hangt samen met de beperkte personeelsomkadering aan de verschillende faculteiten. De relatief kleine personeelsbestanden – in sommige gevallen een absoluut minimum qua omkadering - gaan overal gepaard met een hoge onderwijslast van de personeelsleden. Deels hangt dit samen met de beperkte instroom van studenten en een behoorlijke, maar niet exceptionele, uitval in het eerste studiejaar. De commissie spoort de opleidingsverantwoordelijken in haar rapport dan ook aan om zich samen sterk te maken om invloed te kunnen uitoefenen zodat de huidige situatie niet verslechtert en bij voorkeur verbetert.

Ook op het vlak van internationalisering - een aspect dat een steeds belangrijkere plaats inneemt in het hoger onderwijs - is binnen de geografie- en geomaticaopleidingen nog ruimte voor verbetering. De opleidingen willen geografen en geomatici met een brede visie opleiden en in deze context zouden op bachelorniveau internationale literatuur en op masterniveau internationale uitwisselingen uitgebreider aangewend en gestimuleerd kunnen worden.

Ook bij de Engelstalige interuniversitaire masteropleiding Geography van de K.U.Leuven en de VUB is op het vlak van internationalisering nog werk aan de winkel. Deze opleiding heeft tot nu toe nog geen studenten aangetrokken. Met het oog op de toekomstige levensvatbaarheid van deze opleiding, verdient een alternatieve vormgeving, meer toegesneden op internationale studentenwerving, nadrukkelijk overweging.

Ten slotte zal volgens de commissie het nodige evenwicht tussen academische en professionele gerichtheid van de programma's verdere opvolging vragen. In een aantal van de betrokken opleidingen ligt de klemtoon sterker op het professionele, terwijl in andere opleidingen het academische aspect overheerst. Specifiek met betrekking tot de academische kant van het verhaal, merkt de commissie in haar rapport eveneens op dat de bachelorproef zich aan alle opleidingen in een opstartfase bevindt en dat de nodige kinderziektes alsnog weggewerkt dienen te worden. Ook met betrekking tot de invulling van de masterproef is er wellicht nog ruimte voor verbetering. Ten tijde van de bezoeken van de commissie waren er nog geen masterproeven afgerond.

Groen licht

Ondanks de geformuleerde bemerkingen ter optimalisatie, slagen de opleidingen er duidelijk in om kwaliteitsvol onderwijs in de geografie en/of de geomatica te leveren. De visitatiecommissie komt in haar conclusie dan ook tot een positief globaal eindoordeel voor alle opleidingen. Dit betekent dat zij de kwaliteit van het Vlaamse geografie- en geomaticaonderwijs voldoende gegarandeerd acht en vertrouwen heeft in de toekomstige ontwikkelingen. Met dat positieve rapport kunnen de gevisiteerde opleidingen nu dus naar de Nederlands Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO), die uiteindelijk de accreditatie moet toekennen.

De commissie

De visitatiecommissie, voorgezeten door Prof. dr. H. Ottens (emeritus hoogleraar sociale geografie, Faculteit Geowetenschappen, Universiteit Utrecht; onderzoeksadviseur Planbureau voor de Leefomgeving), bestond verder uit:

-Prof. dr. S. De Jong, hoogleraar fysische geografie, landdegradatie en remote sensing, Faculteit Geowetenschappen, Universiteit Utrecht

-Prof. dr. S. Schmitz, hoogleraar rurale, culturele en sociale geografie, Unité de Géographie économique et sociale Institut de Géographie, Université de Liège

-Prof. dr. M-J Kraak, hoogleraar geografische informatieverwerking, Department of Geo-Information Processing, International Institute for Geo-Information Science and Earth Observation ITC, Enschede (extra vakdeskundig lid ten behoeve van de evaluatie van de bacheloropleiding Geografie en Geomatica en de masteropleiding Geomatica en Landmeetkunde).

-Prof. dr. A. Verhetsel, hoogleraar economische geografie, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen, Universiteit Antwerpen, geaggregeerde HSO in de geografie en ruimtelijke planning

-Dhr. Ingmar Peeters, student geografie, K.U.Leuven.

-Mevr. Ann Vanclooster, student master Geomatica en Landmeetkunde, Universiteit Gent.

Dhr. Jasper Stockmans, stafmedewerker van de Cel Kwaliteitszorg van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), trad op als projectbegeleider voor deze visitatie.

Het volledige rapport van de visitatiecommissie verschijnt na de aanbieding op de website van de VLIR: www.vlir.be

Voor meer informatie kan u zich wenden tot het VLIR-secretariaat:

-Projectbegeleider commissie, Cel Kwaliteitszorg: Dhr. Jasper Stockmans (027925517)

-Exemplaren van het rapport kunnen bekomen worden bij Mevr. An Despiegheleir (027925501)